

- К. : ВПЦ “Київський університет”, 2013. – С. 22-26
7. Журналістська освіта в Україні: чи працює система? [Електронний ресурс] / ГО “Детектор медіа” // веб-сайт видання “Детектор медіа”. – [Режим доступу] <https://detector.media/community/article/142347/2018-11-06-zhurnalistska-osvita-v-ukraini-chi-pratsyue-sistema/> (дата звернення: 27.03.2020). – Назва з екрану.

Проект Еразмус+ KA2 DESTIN – про лідерство і якість у журналістській освіті

Носова Б. М., к. соц. ком.,
доцент, доцент кафедри соці-
альних комунікацій Інституту
журналістики Київського наці-
онального університету імені
Тараса Шевченка

Працюючи над програмними трансформаціями журналістської освіти, все частіше замислююся над тим, якими шляхами піде журналістика майбутнього, наскільки готовими будуть наші випускники зустрітися із мінливим світом інформаційної індустрії. Розробляючи нові освітні програми, навчальні плани і методичні рекомендації ми, викладачі, орієнтуємося на формування особистості, світоглядних орієнтацій, на сприйняття студентами своєї професійної ідентичності. Тобто, обійнявши ту чи іншу посаду молоді журналісти мусять здобути професійний авторитет якісною роботою. Посилаючись на дослідження Е. Саїда, хо-

четься застерегти, що “прибуток і слава – потужні стимулятори”, а ідеям інтелектуалів у ефірі “важко відігравати певну роль довше, ніж секунду або дві” [1, 124]. Гуманістичні ідеали, що пронизували праці Е. Саїда, продовжуються у діалогічній журналістиці цінностей. Натомість масове споживання медіапродукту тяжіє до таблоїдності та шоу. Але ніхто ж не скасовував фаховості й майстерності у цих стилях та жанрах. Цікавим і сучасним є погляд Н. Крейґа на призначення особистості. Його навчальний модуль із цього питання популярно пояснює, як насамперед рятувати себе, “щоб урятувати світ” на прикладі інформації бортпровідників про кисневі маски – “спочатку ми надягнемо кисневу маску на себе, а потім допомагатимемо іншим” [2, 189]. Нинішня журналістика, що знаходить своє “я” у просторі комунікації потребує багатьох лідерських якостей у межах призначення, тобто здатності “рухатися до особистої трансформації та справжньої майстерності...” [1, 212]. Такий рух починається для кожного, хто став студентом журналістики. Модерувати цей рух здатні викладачі, журналісти-практики та ще багато причетних до організації навчання у виші.

Науковці Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка разом із колегами з 20 освітніх і медійних установ та організацій, студентами, журналістами-практиками з 7 європейських країн утілюють за підтримки Європейського союзу міжнародний проєкт Еразмус+ KA2 DESTIN – “Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм”. Від його початку вже було зібрано і проаналізовано ключову інформацію про поточний стан 20 освітніх програм ОКР бакалавра та магістра, які було визначено реформувати та переглянуто їх відповідно до фахових рекомендацій партнерів проєкту. Мені як координатору української частини DESTIN було важливо надзвичайно ретельно проаналізувати, які реформаторські зміни найефективніші для журналістської освіти. Розуміння мети дослідження підказало

вибір методів. Це – порівняльний аналіз і концепт-аналіз. Вивчивши ті глобальні завдання щодо оновлення освітніх програм, що пропонує Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО), провела порівняння із колом питань, які вирішують учасники DESTIN. Концептуальні підходи в дослідженнях потрібні для узагальнення пропозицій стосовно змін у журналістських програмах підготовки бакалаврів і магістрів.

Майбутнє журналістики як важливої комунікативної ланки суспільства розглядається нині різними науковими школами. Наприклад, у згаданому проєкті, крім українських університетів, беруть участь партнери з Австрії, Ірландії, Польщі, Бельгії, Швеції та Великої Британії. Для українських дослідників повчальним є досвід британського Університету Бат Спа як координатора і провідної інституції з реалізації DESTIN. Ідеологія їхніх досягнень формується як відповідь на запит суспільства щодо нових викликів у галузі економіки, збереження довкілля, креативних індустрій, культурних інноваційних не надто затратних проєктів. Оволодіння новими технологіями, що модернізують працю журналістів, медійників, є для студентів Університету Бат Спа першочерговими. Проблеми монетизації конвергентних регіональних медіа науковці нашого університету вивчали під час відрядження до Університету Ліннея в Швеції. Ці знання, очевидно, знадобляться в майбутньому для цільової підготовки журналістів, що працюватимуть у реформованих і новостворених медіа територіальних громад, відділах комунікації місцевої влади.

Загальну картину змін у навчальних програмах слушно доповнюють проведені в українських університетах-учасниках опитування студентів про їхнє уявлення щодо якісної журналістської освіти. Узагальнюючи такі дані, можна зробити висновок, що серед майбутніх журналістів є запит на інтелектуальну насиченість та осучаснення лекційних курсів. Побажання для викладачів: не так лінійно форматувати семінар-

ські та практичні заняття, а з урахуванням тенденцій кроскультурності та оволодінням ними координаторських і посередницьких функцій. Статус і роль викладачів можуть у майбутньому дещо змінюватися. Якщо ми як суспільство хочемо мати в медіа журналістів із власною лінійкою гуманістичних цінностей, державницьким світоглядом, то лише технологічною оснащеною аудиторій це не досягається. Ми переконалися про таке на прикладі вивчення системи підготовки студентів – журналістів в Університеті імені Адама Міцкевича у Познані. Сучасний комунікативний простір також впливає на якість медійного контенту, поглиблюючи конкурентне середовище у ЗМІ.

Журналістські компетенції вагомо набуваються під час практичних занять, виконання творчих робіт, технологічно наближених до характеру майбутньої роботи журналіста. Експерти в середовищі науковців із журналістикознавства і масових комунікацій слушно зауважують про необхідність більшого синергетичного партнерства університетів зі сферою вітчизняних роботодавців. Саме тому реформування освітніх програм за проектом DESTIN має відповідати Європейській (EQF) і Національній рамкам кваліфікацій вищої освіти. Вони обов'язково враховуватимуть важливі галузеві вимоги, що культивуються в якісних українських медіа. Ознайомившись із річним звітом НАЗЯВО за 2019 р. та іншими їхніми стратегічними трансформаційними матеріалами, можна зробити висновок, що проєкт DESTIN реалізується в руслі національних вимог. Зокрема, фахівці Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, як і університетські викладачі, стурбовані тим, що “в Україні досі не проводиться і не проводиться системний моніторинг працевлаштування. А тому неможливо сказати, який відсоток молодих людей знайшов місце роботи взагалі та за спеціальністю зокрема” [3, 26].

Усі напрацьовані матеріали проєкту опубліковані на його офіційному вебсайті: <http://www.destin-project.info/>. Там доступна уся інформація щодо про-

екту DESTIN – досягнення, здобутки, інформаційні матеріали, шаблони, рекомендації та інструменти для розробки й оцінювання освітніх програм із журналістики. Перефразовуючи приклад наведений Н. Крейгом, треба сказати, що модель журналістики майбутнього формують мінливість світу, суспільні виклики, а кисневу маску спочатку одягають викладачі, а потім допомагають зробити це студентам.

Список літератури

1. Саїд, Е. (2014), *Гуманізм і демократична критика*, Медуза, Київ, 144 с.
2. Крейг, Н. (2019), *Лідерство починається з призначення*, “Ранок”: Фабула, Харків, 240 с.
3. Квіт, С. (за ред.) (2020), *Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2019 рік*, НАЗЯВО, Київ, 244 с.

Actual Problems Forming an Effective Narrative During Peacekeeping Operations: NATO’S Lessons Learned

---

Shypovskiy V., Senior Research Officer of Research Section Educational and Research Center of Strategic Communications in the Sphere of National Security and Defense NDU

One of strategic communications tool for achieving strategic effect or impact is to create and disseminate the